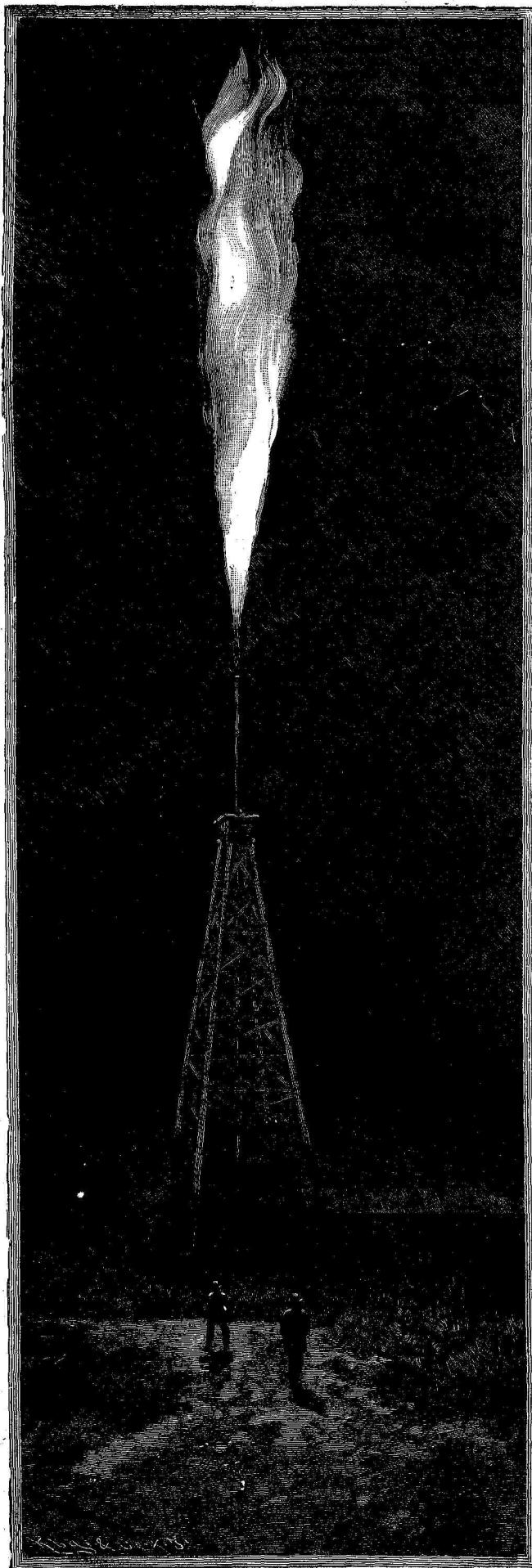

**ΑΙ ΕΠΑΥΛΕΙΣ
ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΤΟΥ Β'.
ΒΑΣΙΛ. ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ.
(τέλος.)**

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτεμέντων ἔλαβον οἱ ἡμέτεροι ἀναγνῶσται ἔννοιάν τινα περὶ τῆς λαμπρότητος, ἣτις ὑπάρχει διακεχυμένη εἰς τὰ ἀνώτερα πατώματα τοῦ θαυμασίου Ἰνσελσλός, ἐναπολείπεται δέ, ὅπως περατώσωμεν τὴν περιγραφὴν ταύτην, ἢτις ἥδυνατο νὰ ἔκταθῇ ἐπ' ἄπειρον, ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ μὴ παραλείψωμεν τι ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τῆς τέχνης, δσα ή νοσοῦσα τοῦ ἡγεμόνος φαντασίᾳ ἐπεσώρευσε μακρὰν τῆς τύρβης τῶν πόλεων ἐν μέσῳ ἀγρίων δασῶν, νὰ καταβῶμεν αὖθις τὰς κλίμακας καὶ ἀπὸ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς νὰ εἰςέλθωμεν εἰς τὸ ἔκτεταμένον προαύλιον, ὁπόθεν παρέχεται εὐρεῖα ἀποψίς πρὸς τὰς διώρυγας καὶ τὴν λίμνην. Πάντες σχεδὸν οἱ ὅμέσως πρὸς τὸ προαύλιον συγκοινωνοῦντες χώροι εἶνε εἰςέτι ἀτελεῖς, ἔκτὸς δύο μόνον τοῦ βασιλικοῦ κολυμβητηρίου καὶ τοῦ ὁμέσως παρ' αὐτὸν κειμένου δωματίου, ὅπου ἀπεξεδύετο καὶ ἐνεδύετο μετὰ τὸ λουτρὸν· ὁ βασιλεὺς.

Τὸ κολυμβητήριον, τοῦ δοπίοιου σήμερον δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα (ἐν σελ. 293) εἶνε μοναδικὸν εἰς τὸ εἰδός του. Ωσειδής τὸ σχῆμα στοὰ περιέχει μαρμαρίνην δεξαμενήν, ἔχουσαν δέκα περίπου μέτρων διάμετρον καὶ τριῶν μέτρων βάθος, εἰς ταύτην δὲ καταβαίνει τις διὰ κλίμακος ἐπίστης μαρμαρίνης. Οἱ τοῖχοι καθὼς καὶ ἡ θολωτὴ ὁροφὴ εἶνε κεκοσμημένοι διὰ μεγάλων καὶ ποικιλοχρόων τοιχογραφιῶν, ἐν αἷς παριστάνεται ἡ ἀφρίζουσα θάλασσα, παρὰ δὲ τὴν βραχώδη ἀκτὴν Νηρηΐδες καὶ Τρίτωνες φαιδρῶς συμπαίζοντες καὶ χαριεντιζόμενοι. Τὰ πρὸ τῶν παραθύρων παραπετάσματα ἔχουσι βαθὺ ἔρυθροῦ χρῶμα, ἀπαντά δὲ τὸν χῶρον πληροῖ μαγικὸν ἔρυθρὸν φῶς.

ΦΛΕΓΟΜΕΝΗ ΠΗΓΗ ΠΕΤΡΕΛΙΟΥ ΕΝ ΗΕΝΣΤΑΒΑΝΙΑ.

Ἄπὸ τοῦ ἴδιορρύθμου καὶ ἔξαισίου τούτου λουτροῦ εἰς ερχόμενα διὰ μικρᾶς θύρας εἰς τὸν παρακείμενον θάλαμον, ὅπου ἐκτὸς ἐνὸς ποικιλοστίκου ἀγαλάντρου οὐδὲν ἄλλο ἔπιπλον ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν. Ὁλη του ἡ διακόσμησις συνίσταται εἰς διαφόρους καθρέπτας, οἵτινες ὅμως μετὰ τοιαύτης ἐπιτηδειότητος εἶνε διατεταγμένοι, ὡςτε ὅπου καὶ ἀν στρέψῃ τις τοὺς ὁφαλμοὺς βλέπει ἐκατονταπλάσιον τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰςερχομένων προσώπων καὶ τὸν θάλαμον αὐτὸν ἐπιμηκυνόμενον εἰς ἀτελεύτητον σειράν δροίων θαλάσμων.

Ἐξωθεν αὐτοῦ εὑρίσκεται μία στενὴ ἐλικοειδῆς κλίμαξ φέρουσα ἡμάς εἰς τὸν ἐπὶ τῆς πρώτης ὁροφῆς κοιτῶνα τοῦ βασιλέως (εἰκ. ἐν σελ. 289).

Ἐνταῦθα δεσμεύει τοὺς ὁφαλμοὺς ἡμῶν ἡ μεγαλοπρεπὴς κλίνη, ἐν τῇ τετράκις ἐκουμήνῃ ὁ Λουδοβίκος, ἀληθὲς ἀριστοτέχνημα καλλιτεχνικῆς καὶ βιομηχανικῆς φιλοπονίας. Κυανὴ μέταξα καὶ πυκνὰ χρυσᾶ κεντήματα καλύπτουσι τοὺς τοίχους. Ἡ γιγαντιαία κουρτίνα τῆς κλίνης εἶνε κατεσκευασμένη, ὅπως καὶ τὰ παραπετάσματα, ἐκ βαθυκυάνου βαρείας βελούδινης μετάξης καὶ ἐστολισμένη διὰ πυκνῶν χρυσῶν κεντημάτων. Τὰς γωνίας κοσμοῦσι πολυάριθμα λευκὰ πτερά στρουθοκαμήλων. Ὅποδὲ τὸ χρυσοῦν βασιλικὸν στέμμα ἀκτινοβολεῖ τὸ μονόγραμμα Λουδοβίκου τοῦ Β'. ἐγγὺς δὲ αὐτοῦ κόδηνται δύο μικροὶ ἄγγελοι σείοντες κλάδους δάφνης.

Εἰς τὸ μέρος τῆς κλίνης, δπου κεῖται τὸ προσκεφάλαιον, εὑρίσκεται μέγας καὶ ἀπαστράπτων ἥλιος, ἀνωθεν δὲ αὐτοῦ καλλιτέχνημα ἐκ χρωματιστῆς πλεκτῆς μετάξης, παριστάνον τὴν σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ. Ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῆς κουρτίνας, ἔχούσης κυανοῦ χρῶμα, ὑπάρχουσιν ἐγκατεσπαρμένοι πολυάριθμοι χρυσοὶ ἀστέρες.

Τὴν ἀλλην ἄκραν τῆς κλίνης καταλαμβάνει ἐπίχρυσον ἀνάγλυφον, δι' οὐ παριστάνεται μήτηρ ἀναπαυομένη μετὰ τῶν τέκνων τῆς. Δεξιόθεν τῆς μεσαίας ταύτης εἰκόνος ἴσταται τοξότης, ἀριστερόθεν δὲ μορφὴ γυναικός.

Κάτωθεν τῆς κλίνης κεῖται ὑποπόδιον, ἐφ' οὗ δὲ βασιλεὺς ἄμα τῇ ἔγέρσει ἐκ τοῦ ὅπου κλίνων τὸ γόνυ προεύχεται. Περιττὸν εἶναι νὰ περιγράψωμεν τὰ λοιπὰ ἐπιπλα τοῦ εἰς τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὸν ὅπου ἀφιερωμένον τούτου χώρου, ἀναφέρομεν δὲ μόνον, διτὶ ἀπέναντι τῆς κλίνης εὐρίσκεται μαρμαρίνη προτομὴ Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'. ήτις ήτο τὸ πρῶτον ἀντικείμενον, τὸ δόποιον ἔβλεπεν δὲ βασιλεὺς ἄμα τῇ ἐκ τοῦ ὅπου ἔγέρσει του. Περίεργον φαινόμενον! — "Οπου καὶ ἀν στρέψῃ τις ἐδῶ τὰ βλέμματά του, νομίζει διτὶ πανταχόθεν μέλλει νὰ ἰδῃ ἐμφανιζόμενον τὸ πνεῦμα τοῦ ὑπεροπτικοῦ ἐκείνου μονάρχου, πρὸς δὲ καὶ μόνον μέχρι τῆς τελευταίας του στιγμῆς συνεκεντροῦτο ὅλη η λατρεία τοῦ φρενοβλαβοῦς συναδέλφου του.

Καὶ πρὸς τίνα σκοπὸν ἔγιναν ὅλα ταῦτα; Ο μὲν δέκατος τέταρτος Λουδοβίκος συνήμροιζε τούλαχιστον ἐν Βερσαλλίαις ἀπασαν τὴν μεγαλοπρεπῆ αὐλήν του, ἐν τοῖς κα-

τόπτροις τῶν αἰδούσων του ἀντανεκλῶντο αἱ χρυσοπάρυφοι στολαὶ τῶν δουκῶν καὶ στραταρχῶν του, ἐν ταῖς φυλλάσι τῶν κήπων του ἐκρύπτοντο ποικιλόχροοι γυναικεῖαι ἐσθῆτες, ἐν φ' δὲ τῆς Βαυαρίας ὄμώνυμος ήτο καὶ ἔμενεν ἐν Ἰνσελσλὸς ἐρημίτης. Οὐδένα ήνέχετο ἔνον θέλοντα νὰ δαυμάσῃ τὴν μεγαλοπρέπειαν ταύτην, οὐδένα αὐλικὸν δόρυθον ήδυνατο νὰ ὑπομείνῃ η εὐερέθιστος φαντασία του. Διτὶ μόνον η τὸ πολὺ τρίς τοῦ ἐνικαυτοῦ ἐπληροῦτο η αἰδούσα τῶν κατόπτρων ἀπλέτου φωτὸς διὰ τῶν διεχιλίων λαμπάδων της, ἀλλ' αἱ λαμπάδες ἔκαιον χάριν ἐνὸς καὶ μόνου ἀνθρώπου, καὶ εἰς τὰ γιγαντιαῖα κάτοπτρα ἀντικατωπτρίζετο μία μόνον, πᾶσαν ἀνθρώπων προεγγυσιν ἀποστρεφομένη, μορφή.

'Ἐνταῦθα περαίνομεν τὰς ὀλγας ταύτας σημειώσεις περὶ τῆς λαμπροτέρας τῶν ἐπαύλεων τοῦ Λουδοβίκου καὶ προτιθέμεθα ἐν προεχεῖ φυλλαδίῳ νὰ δημοσιεύσωμεν μίαν ἀκόμη εἰκόνα τοῦ ἐν Λίνδερχόφ παλατίου του, διπέρης ἀπερρόφησε πολλὰ ἔκαταμμύρια, καίτοι κατὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸ ἀνωτέρω περιγραφὲν Ἰνσελσλός.

1. ΗΡΟΚΟΜΜΕΝΟ ΚΟΡΙΤΣΙ (ἐν σελ. 289). Ἐκ τῆς συχνῆς ἐν τῇ „Κλειδὶ“ παραδέσεως τοιούτων εἰκονισμάτων, πειθονται οἱ Ἀναγνώσται αὐτῆς, διτὶ οἱ καλλιστοὶ τῶν ἡμερῶν μακράφοι δὲν ἀπαξιοῦσι πρόσοχῆς τινος τὰ συνηθέστερα καὶ ἀπλούστερα τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου φαινόμενα, εἰς πάντας καταληπτὸν καὶ πάντων προκαλοῦντα τὸ ἀβίστατον μειδίαμα. Ὁ κύριος Echtlér, ἀπὸ πολλοῦ διακριθεὶς δι' ἄλλων σημαντικώτερων ἔργων, ἔγραψεν ἔσχατως καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο καλλιτέχνημα, διπέρης ἀνεδημοτεύσαμεν καὶ ήμεις ὡς εἰκονίζον καὶ παρ' ήμιν σύνηδες οἰκογενειακὸν ἐπεισόδιον καὶ ἀποτελοῦν ἐπαγγόλιον ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἄλλας σοβαρωτέρας εἰκόνας.

2. Η ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΚΑΙΝΗ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΤΟΥ Β'. (ἐν σελ. 293).

3. ΤΟ ΕΝ ΙΝΣΕΛΣΛΟΣ ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΝ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΓΟΥ (ἐν σελ. 298).

4. ΦΛΕΓΟΜΕΝΗ ΠΗΓΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΕΝ ΠΕΝΣΙΓΛΒΑΝΙΑ (ἐν σελ. 301). Οἱ ἀνθρώποι τοῦ μέλλοντος διὰ δερμάτων ἡμᾶς ἀναμφίβολως ὡς ἀφρονας καταναλωτὰς τῶν δησαυρῶν τῆς φύσεως καὶ ὡς ἀληθῆ νευρόσπαστα τῆς μᾶλλον ἀσύρτου ἀσωτείας, ὅταν μάθωσιν, ἀναγνώσκοντες τὰς περιγραφὰς τῶν ἡμετέρων δερμαστοῦν, διτὶ ἐκ τῆς ἐν τῇ καυσίμῳ ὅλη περιεχομένης δερμάτητος δὲν χρησιμοποιοῦμεν, παρὰ ἐν μόνον αὐτῆς δεκατημόριον, τὰ δὲ λοιπὰ ἀφίνομεν γὰρ ἔξατμοισθῶσιν. εἰς τὸν δέρα τὸν αὐθάδην καὶ καπνός. Τὸ περιέργον τοῦτο φαινόμενον ἀνεκαλύφθη μόνις πρὸ τινων ἐτῶν, ὑπελογίσθη δὲ διτὶ η ἐλληνῆς αὐτῆς ἐκμετάλλευσις τῶν δυνάμεων τῆς φύσεως γίνεται πρόξενος διὰ τὸ Λονδίνον π. χ. τῶν ἔξι τοῦ περίπου ἀπωλεῖδων. Ἐν τῇ ἀγγλικῇ πρωτευούσῃ καίνοταν καθ' ἔκαστον ἔτος 8,000 ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα λιθανθράκων. ἐκ τῶν δοτίων δύως μεταβολοῦνται εἰς δερμάτητα μόνον τὰ 800 ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα, ἐν δὲ τὸ λοιπὸν ἐπτακιντίλια καὶ διακόσια ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα ἀναφελδεῖς καταδαπανῶνται, 400 δ' ἑκατομμύριον ἔξι αὐτῶν, μεταβαλλόμενα εἰς αἰδάλην, ἔξασκοντος βιλαβερδὸν ἐπιφρονήν ἐπὶ τῆς μητρινῆς καταστάσεως. Ἐκτὸς τούτων ἀναθρώπουσι προσέτι ἐκ τῶν καπνοδοχῶν τοῦ Λονδίνου καὶ μολύνουσι τὴν ἀτμοσφαίραν του τὰ προϊόντα ἐκ τῆς καυσίμως 120 ἑκατομμύριων χιλιογράμμων θείου, τὸ δόποιον περιέχεται ἐν τοῖς λιθάνθραξιν.

Ἅπαντα τὰς περιστάσεις ταύτας δὲν εἴναι ἀπόρον, ἀντὶ πάντας νεοφανεῖς σχέ-

διον πρὸς βελτίωσιν τῶν προς δέρμαντιν μεθόδων ζωηρῶς συζητεῖται καὶ ἔξετάζεται. "Ριζικωτάτην τοῦ κακοῦ διέρθωσιν μᾶς ὑπόσχονται οἱ προτεινοντες ν' ἀρθῶσιν ἐκ τοῦ μέσου αἱ σημειριναὶ δερμάστραι, ἐν τοῖς οίκοις δὲ νὰ μὴ καίωνται ἀνδράκες. Τὸ σχέδιόν των συνίσταται εἰς τὸ νὰ κτισθῶσι πρὸ τῶν πυλῶν ἐνδοστῆς πόλεως Ἰδιαίτερα κτίρια, διπόθεν, μεταβαλλόμενοι οἱ ἀνδράκες εἰς δέριον, νὰ διοχετεύονται διὰ σολήνων εἰς δίκαιας τὰς ἐν τῇ πόλει οίκιας. Τὸ σχέδιον τοῦτο ἐδεωρήθη δυσεκτελέστον καὶ ἔγκατελείφθη, δὲν ἔλλειψεν δύμα νὰ δώσῃ μάρφορμήν εἰς τοὺς εὐφυεῖς Ἀμερικανούς νὰ τὸ ἐφαρμόσωσι εἰς τὰ εὑφελεῖται δέρια, τὰ δποῖα ἐν Πενσούλβανᾳ διέρχονται ἐκ τῶν κόλπων τῆς γῆς. Τὰ πρῶτα πειράματα ἐπέτυχον, ἔταιρίους δέ τινες, ἐπὶ τούτῳ σχηματισθεῖσαι, δινώροξαν ἐγγὺς τῆς πόλεως Ηιτσβούργης πεντίκοντα περίπου πηγὰς πετρέλαιου, τὸ δόποιον μεταχεινούσι εἰς τὴν πολυάριθμων σωλήνων.

"Εντὸς τῶν δυογδυνῶν καὶ πετρελαιούχων κυλιωμάτων εἱρίσκονται συμπεπυκωμένα διάφορα εὐφελεῖται δέρια, ἀτίνα αἰλοροῦνται διεράνων τῆς ἐπιφανείας τοῦ πετρελαίου. "Ἐδὲν τὸ ἔδαφος τρυπηθῆ ἀκριβῶς ἀνωθεν τοῦ στρώματος τούτου τῶν δέριων, συμβαίνει ἀμέσως σφοδρὰ ἔκρηξις· η τρυπάνη ἐκσφενδονίζεται εἰς τὸν δέρα καὶ ἐν μέσῳ βροντῶν διεκφεύγει τὸ δέριον.

Κατεσκεύασαν λοιπὸν διαφόρους συσκευάς ἀποδεχομένας τὸ ἐκ τῆς δηπῆς διεκφεύγοντος δέριον καὶ διδηγούσταις αὐτὸν εἰς τοὺς διαφόρους δρετούς. Τὸ πλεόναζον ποσὸν τοῦ δέριου διαφαίνεται καὶ παρέχει εἰς τὸν δεσματήν τὸ μεγαλοπρέπες δέρικα, τὸ ὅποιον παριστάνεται διὰ τῆς δημέρας εἰκόνος.

"Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ὑπάρχει ἔλλειψις καταναλωτῶν τῆς ἐφθηγῆς ταύτης καυσίμου ὅλης ἐν τοῖς πλησιοχάρωις πόλεσιν, ἐν τούτοις καὶ αἱ πηγαὶ τῶν δέριων ἔξαντλοῦνται καὶ σὺν τῷ χρόνῳ στειρεύονται δύπας αἱ πηγαὶ τοῦ πετρελαίου. Θάδε μείνῃ ἀράγε τότε ἀχρησιμοποίητον δόλον τοῦτο τὸ σύστημα τῶν σωλήνων καὶ δὲν ἀφανισθῶσιν ἀράγε ἐκ τῶν οἰκιῶν καὶ ἔργοστασίων αἱ δὲ δέριον τῶρα δερματινόμεναι δερμάστραι; Οἱ Ἀμερικανοὶ λιχυρίζονται διτὶ, καὶ ἔναν αἱ πηγαὶ τῶν δέριων στειρεύονται, διὰ κατασκευασθῶν ἀντὶ αὐτῶν νέα κτίρια, ὅπου ἐκ γαιανθράκων διὰ παράγεται δερματινός δέριον, νομίζουσι δὲ διτὶ δὲν δὲν ἀράγηση νὰ ἔλθῃ δικαιός, καθ' ὃν παντοῖο ἀντὶ τῆς διὰ τῶν ἀνθράκων διὰ εἰσαγόνης η δέρμανσι διέριον.